

Sønderjylland

S. P. Hansen's Genopstilling.

Bjelgerforeningens Fællesbestyrelse har, skriver "Mm.", ved Lørdag den 10. Dec. enstemmig og uden Diskussion at faare Rigsdagsmand S. P. Hansen til Kandidat ved næste Rigsdagsvalg imødefommet et krav, der var raadende i hele det danske Nordflod.

Dermed er omtrent jagt, hvad der endnu kunde være at sige om dette Skridt. For Resten giver Skareringen ikke Anledning til vidtløftige nye Betragtninger. Thi det vil være vanskeligt at tænke en Tante, der ikke har været fremfæt under Brydningen og Afslutningen i de sidste Dage.

Samtidig med Glæden over, at vore politiske Organisationer har kunnet bringe Befolkningen et Fredens Budskab lige før Jul, vil der vel nok ved rolig Overvejelse vise sig en Nærværelse af Nedstemthed, naar vi tænker paa, hvor nær vi har været ved en fordærlig Splittelse.

Alle er nu imidlertid enige om at lade Fortiden hvile og se Fremtiden i Møde med god Villie til at gøre et politisk Samlingsarbejde i Stedet for at dvæle længere ved det, der har skiftet os, og som i Virkeligheden er saa grumme ubetydeligt, naar det bliver nøjere undersøgt.

Der er jaaledes god Udsigt til, at vi kan faa No i vor egen Sejr og atter rette Blikket ud efter mod den fælles Modstander.

"Hensborgs Avis" skriver:

"Det egentlige Grundlag for Forliget er Udvalgets Indstilling. Der betones heri, at alle Parter erklærer Samling som en Nødvendighed, at de beklager det Omfang, som vore indre Uoverensstemmelser har faaet, at de vil søge dem begrænsede ved gensidig Zmødekommen, og at de vil undgaa Partidannelser.

Der understreges herved tilstrækkeligt, at der er afsluttet et Forlig, hvortil alle Parter har røst hverandre Gaanden, saa der hverken kan være Tale om Sejr eller Nederlag for nogen af dem."

Bilstrup Sogn. Guldbryllup. Mandag den 19. December kunde et aget og anset Egtepar i Kjølstrup, tidligere Gaardejer Mathias Petersen og Hulfru, Gunder Kathrine, født Jørgensen Nissen, fejre deres Guldbryllup.

Mathias Petersen har bestandig haft fine Meningsfællers Tillid og indtaget en anset Stilling i Sognet. Han har haade været Kredsdagsmand, Kommuneformand og Kirkeældste. Som Kommuneformand blev han aflediget af de præstlige Myndigheder, da han vel næppe paa Grund af sit danske Sindelag var efter deres Hoved, og som Kirkeældste maatte han vide sit Sæde, da Nykkerne fik Hjerter i Kirkekollegiet. Det var ham derfor en stor Glæde, da de danskfødte igen Lørdag den 8. Dec. blev valgt ind i Menighedsrepræsentationen.

Hans Hulfru har i det lange Samtids været ham en trofast Egtefælle; hun hører til de kvinder, der er en Pryd for Hjemmet, stille og opofrende — aldrig svigtende sin Gerning.

Egtefættelyst har ikke været velig-

net med Værn; men de havde antaget en Broderfjens som deres eget Barn. Indtil for faa Aar siden, mens Mathias Petersen endnu havde sin Gaard, var han hos dem, og det var deres Haab og Næppe, at han skulde have overtaget Gaarden efter dem; men saa maatte han som faa mange andre, der ikke kunde opnaa Naturalisation, forlade de fære gamle og bofattede sig Nord for den nuværende Grænse for at finde et blivende Sted.

Vegge de gamle hører til den Slægt, som bestandig har vist og endnu viser Trofasthed mod den fælles Sag og ingen Sinde opgiver Haabet om, at hvad der engang har hørt sammen, atter vil blive forenet.

Paa Røddingen. Fra den vestlige Del af Nabenraa Amt skrives til "Hjemdal":

Gaardejer K havde samvittighedsfuldt udfyldt Tællingslisten og afleverede dem til Tællingsmanden. Skolelæreren, da denne kom for at hente dem, Skolelæreren saa Listerne igennem, spurgte om et andet og gif saa uden at gøre Indvendinger mod Rigtigheden af den Maade, Tællingslisterne var udfyldte paa.

Om en beskriver imidlertid Mandens Forbavelse, da Værnene et Par Dage senere kom hjem fra Skolen og fortalte, at de havde fundet Gaardejers Tællingsliste paa Røddingen ved Skolen i en aftandend og proper Forfatning. Værnene havde bragt Tællingslisterne med, og det var ganske rigtig den af deres Fæder udfyldte og med Navns Underkrift forinnde Tællingsliste V.

Manden gav sig nu til at undersøge den mishandlede Tællingsliste, og var han før bleven forbalet, forvandlede hans Forbavelse nu hurtigt til Harm og Vrede. Han havde skrevet, at han og hans Værn havde dansk Mødermaal, men dette var itredigt ud, og i Stedet for var med rød Blæk skrevet tykk for alles Bedkommende, altsaa haade for ham selv og Værnene Læreren havde uden videre lavet det om; de af Husbonden selv udfyldte Kort havde han kun benyttet som Bladder.

Ja, jaaledes lyder Beretningen, og hvor utroligt det end lyder, er den dog i Overensstemmelse med Sandheden: den oprindelige Tællingsliste, som blev fundet paa Røddingen, har været "Hjemdal" forelagt, og den taler et tydeligt Sprog. Den paagældende Lærer vil antagelig blive draget til Ansvar for sin Handling, og saa skal det jo vise sig, hvad de overordnede Myndigheder mener om et slegt Tilfælde.

Naar der efter Dr. Hahn's Mening bliver No i Nordflod. En af Deltagerne i det Møde, Fredsforeningens Formand Paa Schmidt for nylig afholdt i Kiel, Dr. Bruno Hemmerlam fra Sønderborg, skriver blandt andet i "Dobbel-Posten":

Paa Fredsmødet i Kiel fremkom Dr. Hahn med en Ytring, som er bleven tiet ihjel af den friske Presse. Dr. Hahn mente, at naar den præstlige Stat først kunde anvende saadanne Magtmidler, at man kunde bringe de danske Ophidsnings-Redaktører i Nordflod bag præstlige Hæftningsmure, først da vilde der blive Fred og No i Nordflod.

Af disse Ord fremgaar, at Hr.

Landsretsdirektør Hahn er en Tilhænger af Undtagelseslove. Thi ved Hjælp af Lovens Paragraffer kan man ikke komme de danske Høvere til Lids paa denne Maade ene og alene af den Grund, at de kæmper deres Kamp inden for Lovens Rammer.

Kiøvel. Angiveri mod Sognepræsten. (Bl. Ny.) For Sognepræst, Paa. Schwartz, har, som omtalt, i de sidste Aar fra en vis Side idelig været udtalt for Forsølgelse, baade Angreb i tyske Blade og Angiveri til hans Forefætte for formentlige Embedsforsejler. For Eksempel beskyldtes han for ved Lejlighed at benytte og fremme det danske Sprog. Paa. Schwartz har i den Anledning været stævnet til Forhør baade i Nabenraa og Kiel og er bleven meget nøje kontrolleret med Hensyn til sin præstelige Gerning. Fremdeles kom forleden Mandag en Konfessorial-raad med Sekretær fra Kiel. De boede paa Fernbanehotellet, hvor der i to Dage afholdtes Forhør over de mod Sognepræsten foreliggende Klager. Mange af Sognets Representanter, for Eksempel de Kirkeældste, Amtsforstanderen, Kommuneforstanderne og desuden en Del tyskeinde-Menighedsmedlemmer var stævned som Vidner. Blandt de forskellige Klager kan nævnes: En Mand her af Værn med dansk Mødermaal og Susprog behøvede sig over, at Præsten havde talt ham paa dansk paa Gaaden.

Resultatet af Undersøgelsen kendes ikke; men forhaabentlig opnaar Klagerne ikke deres Hensigt. En Undersøgelse som denne siger mere end mange Ord.

Graaen. Dansk Uafslæthed. (Bl. Ny.) For nogle Dage siden døde en dansk Mand i Sø; Mandag den 12. Dec. skulde han begraves. Mærkeligt nok havde den danske Fæder meget bestemt forlangt, at Fordejerden skulde foregaa paa tysk. Med Nette spørges der, hvad er da Grundten til sli uafslæthed fra en dansk Mand's Side? Svaret lyder: Han mente, det var et Hensyn, som han skulde tage til sin tysktalende Arbejdsgiver. Slikt maa kaldes meningsløs Hærd og i høje Grad uærdigt.

Brevlum. Udbiendelsesfest. Lørdag den 8. Dec. fandt der her i Kirken en Udbiendelsesfest Sted for Missionær Piening og Hulfru samt Senanmissionærinde "Frøken V. Tiemann. Missionær Piening's Besværelsestedet er Trepore, hvor han skal træde i Missionær V. Ahrens' Sted, som efter rigelig 25 Aars Arbejde i Missionen er bleven pensioneret paa Grund af Sygdom og som ventes hjem til Foraret Jørgen Tiemann er bestemt for Senana-Arbejdet i Salur.

Denne Udbiendelsesfest var tillige et Jubilæum for Provst Dr. Haselmann i Husum, som nu i 25 Aar har været Medlem af Missionsselskabets Bestyrelse.

Missionær Piening er Brevlum-Missionens 24. Missionær; han er Teolog og bestod dette Eksteraar sin teologiske Embedseksamen.

Tostlund. Udbydelt Dødsfald. Et uventet Dødsfald er indtradt Mandag Aften den 12. Dec. i Aabel, idet Hans Holm, en Mand i Trediveaarsalderen, er afgaaet ved Døden af et Slagtilfælde. Han havde først sig utilpas Tageren før, hvorfor man

lod Doktoren hente; men Døden var allerede indtrædt, før Lægen kom.

Hallevad. Afledt Veteran og Dannebrogsmænd. (Dnd.) Den 9. Dec. døde her i Hallevad Sognets ældste Mand, gamle Peter Lorenzen. Han var Veteran fra 3 Aars Krigen og havde næsten været med i alle Slag og Træfninger fra Bøv til Jited. Han stød ved 12. Bataillons 4. Komp. og var født i Egenfund d. 13. Februar 1821.

Vintrop. Et jørgeligt Budskab modtog Skomager Jørgen Søndag Morgen den 11. Dec., nemlig det, at Sønnen Hans Jørgen var død i København. Den unge Mand studerede i fl. "Hensborgs Avis" Medicin og var bleven færdig med sin Uddannelse nu til Jul, en Overraskelse, han kunde bære sine Forældre, som troede, at han først blev færdig til Foraaret. Jørgen har taget alle sine Eksaminer med første Karakter. Han paadrog sig en Uagbetendelse paa Kommunehospitals Evidemihus, hvor han var Assistent. Senere gif det over til andre Sygdomme.

Haderslev. Værn og Tobaksrygning. Er. Utvik Jones mere og mere at tage Overhaand her i Værn, nemlig at Skolebænderne ryger Tobak, færlig Cigaretter, paa Gaaden. Man kunde antage, at dette skete uden Forældrenes Vidende; men dette er nok ikke altid Tilfældet, der gives Forældre, som med en vis Tilfredsstillelse ser paa, hvor "dygtige" deres Værn er paa dette Omraade, i Stedet for at tænke paa, at Tobaksrygning hindrer deres Væst og Udvikling.

Egent Forældrene slager over de dyre Tider og næppe har til Værn af saadanne Forældre i den østlige Del af Værn, som bruger op til 20 Pg. daglig til Cigaretter.

Jels. Preussiske og Foramlingshusene. Til det haderslevske Foramlingsblad meddelte, at Vagerpænd Edvard Hansen, dansk Underloft, husestet hos Bagermeister Christensen her i Værn, er bleven udstiftet med tre Dages Barjel. Som Grund til Udvisningen angives, at Vagerpænden for nylig havde deltaget i en af den danske Sprogforening for nylig iværksat Fæslighed i Stovborg Foramlingshus.

Hovjtrup. Kritisk Ungdomsforening for Hovjtrup og Omegn holdt Lørdag Aften den 10. Dec. Møde i det hervedværende Foramlingshus. Først talte Ungdomssekretær Paulsen fra Brandstrup over Mattis Evangelium om hvorledes Jesus gjorde den unge blinde Mand seende, og derpaa talte Paa. Tonnefen om Søren Hierkegaards Liv og Lenhed; han havde været en Johannes for det danske Folk og ubetinget den færdige Mand i Danmark. Han Skrifter blev ikke alene læst i Danmark, men langt ud over dets Grænser, naar i den sidste Tid meget i Tyskland.

Efter Foredragene var der fælles Kaffebord, og Foramlingshuset var fuldt til sidste Blads. Den hyggelige Aften sluttedes med Trosbekendelsen og Bæderoor.

Møgelstønder. Millevand. (Bl. Ny.) Hos Forpagter Hans Linnet paa Møsfjeldt faldt Onsdag den 14. Dec. en Tyr om og var død paa Stedet. Linnet betalte for kort Tid siden 1000 Mark for Tyret. Kredsbøgeragen, som tilfaldtes, har nu fastslaaet Miltbrand, hvorefter der vil blive ydet Linnet en Erstatning paa fire Femtedele af Tyrens nuværende Værdi.

Flere nye Bøger.

- Breve fra General Gordon \$1.20
- Birkelig Frelse (Torrey) .60
- Det gamle Hjem (Jan. McClaren \$0
- Under Mesterens Haand (Chr. Longe) .12
- Sigridd (Auritz Petersen) .8
- Et Blik i Guds KærlighedsDg. (Løng-Petersen) .40
- Arbejderne og Kirken (Sadosin) .20
- Berdens-Missions-Konferencen .18
- Læreren i Jesus af Nazareth) .08
- Dan. Luth. Publ. Huse.

Ritviteringer.

Til Indremissionen.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52. \$1809.34
- Sleepy Eye, Minn., Fredsmindes Wgh.s Ungdomsforening ved Brookville 5.00
- New Lisbon, Wis., Thomas Jensen og Hulfru 1.00
- Fisammen . . . \$1815.34

Til Indianermmissionen.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52. \$ 668.01
- Audubon, Ia., Niels Petersen 1.00
- Jamestown, Kansas, Mrs. Marie Nielsen 50
- Del Rio, Cal., fra Adv. 6.00
- Milltown, Wis., P. J. Morten 2.50
- Fisammen . . . \$ 675.01

Til Japanmissionen.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52. \$2769.10
- Audubon, Ia., Niels Petersen 4.00
- New Lisbon, Wis., St. Stephens Wgh.s Adv. 5.00
- Dane Valley, Montana, Eben Gar Wgh.s Adv. 5.00
- Sleepy Eye, Minn., Fredsmindes Wgh.s Ungdomsforening ved Brookville 5.00
- Del Rio, Cal., fra Adv. 6.00
- Kenmare, N. Dak., fra Trinitatis Søndagskole 8.35
- Milltown, Wis., P. J. Morten til en Kirke 2.50
- Fisammen . . . \$2804.95

Til Mormonmissionen.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52. \$ 408.72
- Audubon, Ia., Niels Petersen 1.00
- New Lisbon, Wis., Thomas Jensen og Hulfru 1.00
- Fisammen . . . \$ 410.72

Til Læreren.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52. \$ 737.74
- Greenville, Mich., Bethania Wgh. Lars Andersen, Solger Andersen, Peter Hansen, N. W. Petersen hver 50c; William Christensen, Nads Jørgensen, Jørgen P. Nielsen, Niels Nielsen hver \$1. . . . . 6.00
- Sioma, Colo., J. J. Andersen, J. Rasmussen, S. S. Petersen hver 50c; S. S. Darum \$1, Edwin Andersen, P. Anderson; Janny Rasmussen hver 25c. 3.25
- New Lisbon, Wis., Thomas Jensen og Hulfru 1.00
- Callender, Ia., Roland Tompshp, d. ev.-luth. Wgh.: John Hansen, R. P. Brandt, C. R. Genrifen hver \$2; Julius Peterson, L. P. Hansen, S. P. Peterson, Peter Brandt, L. Hansen, George Eberlein, C. Mortensen, Peter Huder hver \$1; Jens Mortensen, Louise Brandt, Albert Hansen, George Hansen, Hans Jensen, Vertja Brandt, Sanna Maden, Mabel Peterson, Clara Hansen, L. Johansen, Mattie Hansen, Mary Peterson, Caroline Brandt, Christine Hansen, Alma Hude, Roja Hansen, Emma Peterson, Emanuel Mortensen, Joseph Peterson, Axel Hude, Conrad C. Brandt, William Hansen hver 50c; Harry Maden 25c. 25.25
- Fisammen . . . \$773.24

Til løbende Udgifter.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52. \$ 70.10
- Sioma, Colo., J. J. Andersen, J. Rasmussen hver 50c; S. S. Petersen, Edwin Andersen, P. Andersen hver 25c
- Roland Tompshp, d. ev.-luth. Wgh. ved Callender, Ia.: John Hansen, L. P. Hansen, S. P. Peterson, P. Madson, Vertja Brandt, Conrad C. Brandt hver 50c; Peter Brandt \$1; Harry Maden, Louise Brandt hver 25c 4.50
- Fisammen . . . \$ 76.35

Til Alderdomshjem.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52 . . . . . \$ 11.50
- Blair, Rebr., Mrs. Chr. Bekke 1.00
- Fisammen . . . \$ 12.50

Til Jødemissionen.

- Før kvitteret, se Afl. Nr. 52. \$ 8.50
- Audubon, Ia., Niels Petersen 1.00
- Fisammen . . . 9.50

Rettelse.

Indremission i Afl. Nr. 45 er Zion's Wgh. i Custer Co. Rebr. kvitteret \$10.00 o.l.v., skal være Offer til Japanmissionen. Fredag d. 30. December 1910. Marcus Veck, Kasj. for "D. fore. d. ev.-l. Kirke i Am."

Billigt men godt.

Nedenstaaende Bøger er væsentligst Restoplæg, opkøbt til meget lave Priser, hvorfor vi ser os i Stand til at byde vore Stunder denne sjældne Anledning. Bøgerne er alle i Umflag, men i ren og god Stand.

- Dr. S. Martensen: „Brødefæner“. 1., 3. og 4. Samling, henholdsvis 263, 322 og 322 Sider; i Omflag, hver 25 Cts.
- Pastor Hans Knudsen: „Jesus lignelser, udlagt og forklaret i Bibel-læsninger“, 926 Sider; i Omflag 50 Cts.
- „Jesus tre Vejs i Bethania“, Bibel-læsninger. 428 Sider; i Omflag 40 Cts.
- „Jesus Kristi Person og Liv“. En Række Studier 1. og 2. Del, i alt 1060 Sider; i Omflag \$1.00.
- Luthers Reformatoriske Skrifter i Udbvalg ved J. Roper og Dr. Fr. Nielsen. 828 Sider, 85 Cts.
- Edv. Blaunfelder: Hellig Jord. Rejsebilleder fra Palæstina. 345 Store Sider med mange udmærkede Billeder \$1.25.
- Fr. Hammerich: Den kristne Kirkes Historie. 3de Bind, Nytidskirken, 721 Sider, \$1.00.

Den almindelige Bogadepris paa alle disse Bøger var flere Gange saa stor. Benyt Anledningen nu.

Dan. Luth. Publ. Huse.
Blair, Rebr.

COPENHAGEN SNUFF

TOBAK — DENS VIDENSKABELIGE BEHANDLING

DENS FABRIKATION.

Tobak er en Plante, som i Lighed med andre Planter behøver en vis Tilberedelse for Brug. Der er lige saa stor Forskjel paa vel tilberedt Tobak og RAA Tobak FORSØDET som der er mellem Fide-midler vel tillavet og blot halv kogt. Saus Process eller "curing" er til Tobak hvad Kogning er for Føde og Gjæring er til Vin.

Saus er Tobak videnskabeligt tilberedt for Mænds Brug.

HVORFOR TOBAK FORBRUGER FORETRÆKKER COPENHAGEN FOR ANDRE SORTER AF TYGGE-TOBAK.

Det er fabrikeret Tobak i dets rene Form. Det har en behagelig Aroma, som det beholder samtidig med Styrken. Det er økonomisk bedst, for det varer længere. Det vækker ikke Opmærksomhed, det er ikke trygt, men simpelthen lagt mellem Gommen og Underlæben. Det efterlader en behagelig, ren, kold Eftersmag. Det er Tobak videnskabeligt tilberedt for Brug.

GARANTI AF KVALITET OG RENHED.

Copenhagen Snuff er lavet af det bedste gamle, rige, high flavored Leaf Tobak, hvortil er tilsat alene saadanne Bestanddele som er Dele af naturlig Leaf Tobak og absolut ren, saftig Ekstrakt. Saus Processen beholder det gode i Tobakken og udelukker de bitre Syrer af naturlig Tobak.

ADVARSEL! — De bør kun tage en ganske lille Portion Copenhagen, ellers vil De tro, at De har taget for meget stærk Tobak. Copenhagen Snuff er smaa Korn af rent, rigt Cheving-Tobak; derfor forener det sin Tobak-Styrke mere frit og fuldt end Tobak i Bladene af en grovere Art Tobak; just som sin malet Kaffe udvekker sin Styrke mere fuldt og frit end de grovere maledes Kaffe. Dersom det ikke er at opholde i Deres Nabolag, vil vi forsende det til den regulære Pris. Forsendelses-Omkostninger betalte til alle Dele af de Forenede Stater hvilkensomhelst Kvantitet der forlanges af Copenhagen 5 Cents Bæker.

COPENHAGEN SNUFF ER VERDENS BEDSTE TYGGE-TOBAK.

AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.